सर्वे निधनमुपयन्ति ॥१८॥ निःनं साम्नोऽन्त्यो भागः · तत्सर्वे ऋत्विग्यजमानाः उःन्ति पठन्तीत्यर्थः ।

आहृतमादायावभृथं गहन्ति स्यन्दमानानाꣳ स्थावराः ॥१९॥ आसन्न्यौदुम्बरीसोमलिप्तादिकं यच्चात्वालसमीपे आहृतम् तत्सर्वमादाय चात्वालोत्करावन्तरेण निष्क्रम्य पत्नी ऋत्विग्यजमानाः अवभृथसंज्ञं कर्म कर्तुम् स्यःनां वहन्तीनामपां मध्ये याः स्थाःराः स्थिराः ह्रदस्था आपस्ताः प्रति यन्ति गहन्तीत्यर्थः[1] ।

तद्भाविऽन्याः ॥२०॥ पूर्वोक्तगुणविशिष्टानामभावे अन्या काश्चनापो गहन्ति।

नमो वरुणायेति (८. २३) वाचयत्यपोऽवक्रमयन् ॥२१॥ उदकसमीपे गत्वा सामगाने कृते बाहुगृहीतं यजमानमुदकमध्ये प्रवेशयन् ।

प्रास्य समिधं चतुर्गृहीतेनाभिजुहोत्यग्नेरनीकमिति (८. २४) ॥२२॥ उदकमध्ये प्रवेशनानन्तरं हस्तगृहीताया एवाज्यस्थाल्याः सकाशाज्जुह्वां चतुःहीतमाज्यं गृहीत्वा परिस्तीर्यास्सु सःधं प्रास्य तां प्रास्तां समिधमभि उपरि जुःति इदमग्नय ऽइति त्यागः · अथ चतुर्गृहीतःनीकमित्यादिश्रवणात् (४. ४. ५. १२) ।

अपरेण प्रयाजान्बर्हिर्वर्जम् ॥२३॥ आहुतिहोमानन्तरमेव गृहीतेनापरेण चतुर्गृहीतेनाज्येन · सोऽपबर्हिषश्चतुरः प्रयाजान्यजतीति (४. ४. ५. १४) श्रुतेः ।

अप्सु जुहोति ॥२४॥ अत्रावभृथेऽप्स्वाहुतीर्जुःति आहवनीयापवादोऽयम्।

एककपालेनावदायं चरति ॥२५॥ एकःन वारुणेन पुरोडाशेन · स हि तार्तीयसवनिकैः सवनीयैः सहाग्नीधैवालंकरणान्तो निष्पादितः · अस्य सर्वहुतत्वं प्राप्नोति (१. १. १२) तद्व्यावृत्त्यर्थमुक्तम् अवदायं चरतीति · अत्र चोपस्तारानन्तरं पुरोडाशस्यावदानं खण्डनं कुर्वन्वरुणायानुब्रूहीत्यनुवाचयति ।

ऋजीषस्येहन्नवद्येत् ॥२६॥ अत्र वारुणयागे इहन् अध्वर्युः ऋःस्य द्विरवःत् · अत्र हैकेःकुर्यादिति (४. ४. ५. १६) विहितप्रतिषिद्धत्वात् इहन्शब्दो विकल्पार्थः ।

अग्नीवरुणाभ्याꣳ सर्वहुतꣳ शेषम् ॥२७॥ प्रधानयागावशिष्टं सर्वमपि पुरोडाशमग्नीःभ्यामुद्दिश्य सःतं कुर्यात् · स च यागस्तत्स्विष्टकृत्कार्ये (४. ४. ५. १७) वर्तते · अत एव केचिदत्राग्नीवरुणाभ्याꣳ स्विष्टकृद्भ्यामिति स्विष्टकृच्छब्दं प्रयुञ्जते तद-

---

१) sic! the text has गहन्ति, not यन्ति.